Udskriftsdato: 15. april 2024

2012/1 LSF 129 (Gældende)

Forslag til Lov om ændring af udlændingeloven (Bedre beskyttelse af ofre for menneskehandel og ret til fortsat ophold for voldsramte ægtefællesammenførte)

Ministerium: Justitsministeriet

Journalnummer: Justitsmin., j.nr. 2012-960-0007

Fremsat den 30. januar 2013 af justitsministeren Morten Bødskov

Forslag

til

Lov om ændring af udlændingeloven

(Bedre beskyttelse af ofre for menneskehandel og ret til fortsat ophold for voldsramte ægtefællesammenførte)

§ 1

I udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 984 af 2. oktober 2012, som ændret senest ved § 1 i lov nr. 571 af 18. juni 2012 og § 1 i lov nr. 572 af 18. juni 2012, foretages følgende ændringer:

1. I *§ 9 c* indsættes efter stk. 4 som nyt stykke:

»*Stk. 5.* Der kan gives opholdstilladelse til en udlænding, hvis tilstedeværelse her i landet er påkrævet af efterforsknings- eller retsforfølgningsmæssige hensyn. Opholdstilladelsen kan ikke forlænges ud over den periode, hvori efterforskningen eller retsforfølgningen pågår.«

Stk. 5 og 6 bliver herefter stk. 6 og 7.

2. *§ 19, stk. 7,* affattes således:

»*Stk. 7.* Ved afgørelsen om inddragelse af en opholdstilladelse meddelt efter § 9, stk. 1, nr. 1, eller § 9 c, stk. 1, skal der tages særligt hensyn til, om opholdsgrundlaget ikke længere er til stede som følge af samlivsophør, der skyldes, at udlændingen eller udlændingens barn har været udsat for overgreb, misbrug eller anden overlast m.v. her i landet. Det gælder uanset varigheden af udlændingens ophold her i landet.«

3. I *§ 33, stk. 5,* ændres »§ 9 c, stk. 5« til: »§ 9 c, stk. 6«.

4. I *§ 33, stk. 14, 3. pkt.,* ændres »100« til: »120«.

§ 2

Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

§ 3

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de færøske eller grønlandske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

1.1. Formålet med lovforslaget er at udmønte den del af regeringsgrundlaget »Et Danmark, der står sammen« (oktober 2011), som vedrører bedre beskyttelse af ofre for menneskehandel.

Med henblik på at styrke indsatsen imod menneskehandel indgik regeringen i forbindelse med finansloven for 2013 en aftale med Enhedslisten om at sikre bedst mulige forhold og vilkår for de ofre for menneskehandel, der vender hjem til deres oprindelsesland, således at de har mulighed for at komme godt videre med deres liv uafhængig af bagmænd mv. Som et led heri skal den såkaldte forlængede refleksionsperiode til ofre for menneskehandel udvides fra de nuværende 100 dage, således at den kan udgøre op til i alt 120 dage. I refleksionsperioden kan ofre for menneskehandel opholde sig i Danmark for at få hjælp til restitution, samtidig med at den pågældendes tilbagevenden til hjemlandet kan forberedes.

Det foreslås således at ændre reglerne om en refleksionsperiode til ofre for menneskehandel, så den udvidede refleksionsperiode kan udgøre op til i alt 120 dage.

Med lovforslaget foreslås endvidere en selvstændig bestemmelse i udlændingeloven om, at Udlændingestyrelsen kan give midlertidig opholdstilladelse til bl.a. ofre for menneskehandel af efterforsknings- og retsforfølgningsmæssige hensyn. Forslaget vil tydeliggøre retstilstanden på området.

1.2. Lovforslaget har herudover til formål at udmønte den del af regeringsgrundlaget, der vedrører indførelse af en – efter norsk forbillede – ret til fortsat opholdstilladelse for familiesammenførte personer, der udsættes for vold i hjemmet.

En tidsbegrænset opholdstilladelse, der er meddelt på baggrund af ægteskab eller fast samlivsforhold, kan som udgangspunkt inddrages, når samlivet ophører. Ved afgørelsen om inddragelse skal der tages særligt hensyn til, om samlivsophøret skyldes, at udlændingen har været udsat for vold mv. Samtidig skal der tages hensyn til, om inddragelsen må antages at virke særligt belastende på grund af bl.a. udlændingens tilknytning til det danske samfund. En udlænding, der har haft fast ophold i Danmark i mindre end to år, har ofte ikke opnået en sådan tilknytning til det danske samfund, at en inddragelse af opholdstilladelsen må antages at virke særligt belastende.

Efter regeringens opfattelse indebærer denne retstilstand en risiko for, at en udlænding fastholdes i et voldeligt parforhold, fordi udlændingen frygter at miste sin opholdstilladelse, hvis den pågældende forlader en voldelig partner eller ægtefælle, inden udlændingen har haft lovligt ophold her i landet i mere end to år. Det samme gør sig gældende, hvis udlændingens barn er udsat for vold. Det ønsker regeringen at lave om på.

Det foreslås derfor, at det i forbindelse med afgørelsen om inddragelse af en opholdstilladelse meddelt på baggrund af ægteskab eller fast samlivsforhold i de situationer, hvor udlændingen godtgør, at udlændingen eller dennes barn har været udsat for vold, fremover ikke skal tillægges betydning, at udlændingen kun har opholdt sig her i landet i kortere tid. Derimod skal det ved afgørelsen indgå med betydelig vægt, om udlændingen har udvist evne og vilje til at lade sig integrere i det danske samfund.

2. Forlængelse af den udvidede refleksionsperiode for at styrke hjemrejseforberedelserne

2.1. Gældende ret

Udlændinge, der er kommet til Danmark som ofre for menneskehandel, og som opholder sig her i landet

på ulovligt grundlag og derfor skal udrejse, bliver meddelt en »refleksionsperiode«, det vil sige en længere frist til at udrejse end andre udlændinge. Refleksionsperioden udgør 30 dage, jf. udlændingelovens § 33, stk. 14, 1. pkt., med mulighed for forlængelse i op til i alt 100 dage.

Det er Udlændingestyrelsen, der vurderer, om en udlænding har været udsat for menneskehandel, og som fastsætter udrejsefristen og dermed refleksionsperioden. Udlændingestyrelsen træffer afgørelsen på baggrund af politiets og Center mod Menneskehandels vurdering af menneskehandelsspørgsmålet og eventuelle oplysninger fra andre relevante parter, f.eks. krisecentermedarbejdere.

Udlændingestyrelsen foretager vurderingen af spørgsmålet om, hvorvidt en udlænding har været udsat for menneskehandel, uafhængigt af, om politiet har indledt efterforskning eller strafforfølgning af bagmænd i en sag om menneskehandel, og uafhængigt af, om udlændingen samarbejder med politiet i efterforsknings- eller strafforfølgningsmæssig henseende.

Formålet med refleksionsperioden er bl.a. at give den enkelte mulighed for at restituere sig og blive styrket menneskeligt og dermed at hjælpe den pågældende til et liv fri af menneskehandlen. I refleksionsperioden har ofre for menneskehandel derfor adgang til særlige indkvarteringstilbud, herunder på krisecenter, hvis den enkelte ønsker det, og mulighed for udvidet sundhedsbehandling samt psykologisk og socialpædagogisk hjælp efter behov. Disse tilbud gives til ofre for menneskehandel ud over de normale indkvarterings-, sundheds- og undervisningstilbud, som omfatter alle udlændinge under Udlændingestyrelsens forsørgelse, det vil sige asylansøgere og udlændinge, der ikke har et lovligt opholdsgrundlag i Danmark.

Ofre for menneskehandel får endvidere udpeget en kontaktperson (en socialarbejder tilknyttet Center mod Menneskehandel), som skal bistå dem under deres forløb i Danmark. Bistanden omfatter vejledning om særlige tilbud og aktiviteter af bl.a. social karakter, herunder om den forberedte hjemsendelse, som er specifikt målrettet ofre for menneskehandel.

Som anført ovenfor kan Udlændingestyrelsen forlænge refleksionsperioden på 30 dage til i alt 100 dage, hvis der foreligger særlige grunde, eller hvis udlændingen samarbejder om en forberedt hjemsendelse, jf. udlændingelovens § 33, stk. 14, 2. og 3. pkt.. Den udvidede refleksionsperiode bruges bl.a. til at forberede hjemrejsen. Hjemrejseforberedelserne omfatter normalt både aktiviteter her i landet, f.eks. psykologhjælp, undervisnings- eller kursusforløb rettet mod erhvervsaktiviteter efter en hjemvenden, og aktiviteter i hjemlandet i form af modtagelse og støtte til reintegration i tre måneder. Udlændingestyrelsen har siden 2008 haft kontrakt med International Organization for Migration (IOM) om planlægning og gennemførelse af reintegrationsforløbet.

På baggrund af den satspuljefinansierede Handlingsplan til bekæmpelse af menneskehandel 2011-2014 blev den forberedte hjemsendelse af handlede personer undergivet en ekstern evaluering ved Rambøll, som blev offentliggjort i efteråret 2012. Heraf fremgår det bl.a., at der er meget stor forskel på, hvor lang tid det tager at arrangere den enkelte handlede udlændings hjemrejse og reintegration. Hvor tidskrævende forberedelserne er, afhænger af de individuelle forhold i hvert enkelt tilfælde, herunder hvilket land udlændingen skal vende tilbage til, om udlændingen allerede har rejsedokumenter og af den enkeltes reintegrationsønsker og -muligheder. I nogle situationer kan forløbet planlægges i løbet af relativ kort tid, mens der i andre tilfælde er behov for længerevarende planlægning.

2.2. Lovforslagets udformning

Med henblik på at styrke indsatsen imod menneskehandel indgik regeringen i forbindelse med finansloven for 2013 en aftale med Enhedslisten om at sikre bedst mulige forhold og vilkår for de ofre for

menneskehandel, der vender hjem til deres oprindelsesland, således at de har mulighed for at komme godt videre med deres liv uafhængig af bagmænd mv.

Som led i aftalen er aftaleparterne enige om at forlænge den udvidede refleksionsperiode fra de nuværende 100 dage til 120 dage. I refleksionsperioden kan den handlede udlænding opholde sig i Danmark og få hjælp til restitution, mens den pågældendes tilbagevenden til hjemlandet forberedes, f.eks. gennem kompetenceudviklingsforløb mv., der kan styrke eller bibringe udlændingen et forsørgelsesgrundlag efter hjemvenden.

Aftaleparterne er endvidere enige om at give yderligere støtte til handlede personers reintegration i hjemlandet. Derfor skal reintegrationsperioden som led i den forberedte hjemsendelse udvides fra de nugældende tre til seks måneder. Støtteordningen skal samtidig gøres mere fleksibel, således at den enkelte får større mulighed for omprioritering af indsatsen, og der åbnes for, at midlerne kan bruges til en bredere vifte af aktiviteter som f.eks. skolepenge, uddannelsesforløb, børnepasning mv.

På den baggrund foreslås det at forlænge den udvidede refleksionsperiode, således at perioden kan udgøre op til i alt 120 dage. Med udvidelsen vil der være yderligere tid til tilrettelæggelsen af hjemrejsen og reintegration i de tilfælde, hvor der er behov for det. Fornøden tid til planlægning af hjemrejsen og reintegrationen er en forudsætning for, at den enkelte kan vende styrket tilbage rent menneskeligt og modtage hjælp til at etablere et nyt og varigt forsørgelsesgrundlag, således at den pågældende har mulighed for at skabe sig en ny tilværelse i hjemlandet. Det vil ruste den pågældende psykisk og økonomisk til en tilværelse fri af menneskehandel.

Betingelserne for at forlænge refleksionsperioden ud over de første 30 dage ændres ikke, og bestemmelsen forudsættes i øvrigt administreret som hidtil.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 4.

3. Midlertidig opholdstilladelse til udlændinge, der samarbejder om efterforskning og strafforfølgning mod bagmænd

3.1. Gældende ret

Efter praksis kan Udlændingestyrelsen udstede en midlertidig opholdstilladelse til en udlænding, herunder et offer for menneskehandel, hvis den pågældende deltager i politiets efterforskning eller vidner i en sag mod bagmænd i forbindelse med retsforfølgning. Det midlertidige ophold gives af hensyn til efterforskningsarbejdet og/eller den efterfølgende retssag, og opholdstilladelsen er kun gyldig for den periode, hvor efterforskningen og/eller retsforfølgningen pågår, og hvor udlændingens tilstedeværelse i Danmark er påkrævet. Straffesagen kan vedrøre efterforskning og strafforfølgning af alle straffelovsovertrædelser, herunder menneskehandel.

Hvis udlændingen opholder sig i udlandet og er statsborger i et visumpligtigt land, skal den pågældende meddeles visum for at indrejse i Danmark. Visum gives alene med henblik på kortvarige ophold, og et visum kan således højst gives for en periode på tre måneder pr. halvår.

Hvis udlændingen opholder sig i Danmark, men ikke har et lovligt opholdsgrundlag, eller hvis den pågældendes tilstedeværelse i forbindelse med en konkret efterforskning eller retssag er påkrævet ud over et visums varighed, vil der blive givet en midlertidig opholdstilladelse. Den midlertidige opholdstilladelse udstedes efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, hvorefter opholdstilladelse kan gives af ganske særlige grunde. Efter en konkret vurdering er der endvidere mulighed for at give opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, til et mindreårigt barn eller en ægtefælle til udlændingen som følge af de pågældendes familiemæssige tilknytning.

Spørgsmålet om, hvorvidt en opholdstilladelse gives med henblik på midlertidigt eller med mulighed for varigt ophold i Danmark, og for hvilke perioder opholdstilladelsen kan gives og forlænges, er reguleret i bekendtgørelse nr. 727 af 28. juni 2012 om udlændinges adgang her til landet (udlændingebekendtgørelsen). Efter udlændingebekendtgørelsens § 24, stk. 2, gives en opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, med mulighed for varigt eller midlertidigt ophold. Opholdstilladelsen er betinget af myndighedernes aktuelle og pågående arbejde med efterforskning eller retsforfølgning og gives derfor med henblik på midlertidigt ophold.

Efter udlændingebekendtgørelsens § 25, stk. 11, gives en tidsbegrænset opholdstilladelse efter bl.a. udlændingelovens § 9 c, stk. 1, første gang for højst to år og kan forlænges for perioder på op til tre år. I særlige tilfælde kan tidsbegrænset opholdstilladelse gives første gang for op til fem år. Efter praksis gives en midlertidig opholdstilladelse på baggrund af deltagelse i efterforskning og/eller retsforfølgning – afhængigt af tidsperspektivet i det konkrete tilfælde – normalt for seks måneder med mulighed for forlængelse i tilsvarende perioder.

Efter udlændingebekendtgørelsens § 34, stk. 3, kan der efter ansøgning gives arbejdstilladelse til udlændinge med opholdstilladelse efter bl.a. udlændingelovens § 9 c, stk. 1. Ved afgørelsen heraf skal der navnlig tages hensyn til formålet med ansøgningen. Således har udlændinge, der er meddelt opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, med henblik på at bistå myndighederne under en konkret efterforskning eller retssag, efter ansøgning mulighed for at få tilladelse til at arbejde under deres ophold i Danmark.

Ofre for menneskehandel, der frygter forfølgelse fra bagmænd eller andre i deres hjemland, kan søge asyl. Asylmyndighederne vurderer herefter, om den pågældende vil være konkret og individuelt forfulgt eller i risiko for asylrelevante overgreb ved en tilbagevenden til hjemlandet.

Det forhold, at en udlænding har været udsat for menneskehandel, er isoleret set ikke asylbegrundende. Der kan imidlertid ud fra en konkret vurdering gives asyl, hvis der f.eks. er en høj grad af profilering – herunder gennem presseomtale og ved oplysninger fra ansøgeren til myndighederne i Danmark, som fører til anholdelse af bagmænd bag menneskehandlen – der vil føre til, at den pågældende ved en tilbagevenden vil være i reel risiko for asylrelevant forfølgelse. Eksempler på Flygtningenævnets praksis i asylsager, hvor spørgsmålet om menneskehandel er indgået i nævnets vurdering, er omtalt i Flygtningenævnets Formandskabs 16. beretning, 2007, side 134-137, Formandskabets 19. beretning, 2010, side 312-315, og Formandskabets 20. beretning, 2011, side 251-252.

Som andre udlændinge kan ofre for menneskehandel endvidere søge opholdstilladelse efter de øvrige regler i udlændingeloven, f.eks. humanitær opholdstilladelse, der kan gives til udlændinge, der lider af fysisk eller psykisk sygdom af meget alvorlig karakter.

3.2. International regulering

Ifølge artikel 14, stk. 1, i Europarådets konvention mod menneskehandel skal opholdstilladelse gives, hvis myndighederne anser det for nødvendigt, at udlændingen bliver i landet enten af hensyn til den pågældendes personlige forhold eller af hensyn til samarbejde med myndighederne i forbindelse med efterforskning eller retsforfølgning.

Det fremgår endvidere af artikel 8 i direktiv 2004/81/EF om opholdstilladelse til ofre for menneskehandel, der samarbejder med kompetente myndigheder, at der kan gives midlertidig opholdstilladelse til ofre for menneskehandel, der samarbejder med politiet i en sag mod bagmændene, og hvis ophold i landet er nødvendigt af hensyn til efterforskningsarbejde eller retsforfølgning. Direktivet er omfattet af Danmarks

forbehold vedrørende samarbejdet om retlige og indre anliggender (retsforbeholdet). Derfor er direktivet ikke bindende for og finder ikke anvendelse i Danmark.

Som det fremgår af afsnit 3.1 ovenfor, er praksis på området i overensstemmelse med de nævnte bestemmelser.

3.3. Lovforslagets indhold

Efter Justitsministeriets opfattelse bør adgangen til at give midlertidig opholdstilladelse med henblik på at bistå myndighederne med efterforskning af kriminelle forhold eller for at bistå under retsforfølgning mv., f.eks. gennem vidneudsagn, fremgå udtrykkeligt af udlændingeloven. Det vil tydeliggøre retstilstanden og dansk rets overensstemmelse med internationale regler om menneskehandel.

Det foreslås derfor at indføje en bestemmelse i udlændingeloven, hvoraf det udtrykkeligt fremgår, at midlertidig opholdstilladelse kan gives med henblik på samarbejde med politiet i efterforsknings- og retsforfølgningsmæssig henseende. Bestemmelsen omfatter efterforskning og retsforfølgning af alle kriminelle forhold og vil således ikke være begrænset til menneskehandel.

Med den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 9 c, stk. 5, er der ikke tilsigtet ændringer i den nuværende praksis efter bestemmelsen i udlændingelovens § 9 c, stk. 1, og den nye bestemmelse vil blive administreret, som ordningen administreres i dag.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 1.

4. Fortsat ophold til voldsramte ægtefællesammenførte

4.1. Gældende ret

Det følger af udlændingelovens § 19, stk. 1, nr. 1, at en tidsbegrænset opholdstilladelse kan inddrages, når grundlaget for opholdstilladelsen ikke længere er til stede.

Udlændinge, der har tidsbegrænset opholdstilladelse i Danmark på baggrund af ægteskab eller fast samlivsforhold, jf. udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 1, vil som udgangspunkt derfor få inddraget opholdstilladelsen, hvis samlivet ophører, da grundlaget for tilladelsen – det faktiske samliv på fælles bopæl – ikke længere er til stede. Det samme gælder udlændinge, der har opholdstilladelse på baggrund af ægteskab eller fast samlivsforhold efter lovens § 9 c, stk. 1 (ganske særlige grunde).

Ved afgørelsen om inddragelse af en opholdstilladelse meddelt i medfør af udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 1, eller § 9 c, stk. 1, skal der tages særligt hensyn til, om opholdsgrundlaget ikke længere er til stede som følge af samlivsophør, der skyldes, at udlændingen har været udsat for overgreb, misbrug eller anden overlast mv. her i landet, jf. udlændingelovens § 19, stk. 7.

Ifølge bestemmelsens forarbejder, jf. lovforslag nr. L 150, folketingsåret 1995-96, omfattes af bestemmelsen fysiske overgreb i form af vold eller voldtægt. Herudover vil trusler om vold og fremkaldelse af fare for fysiske overgreb efter straffelovens bestemmelser herom være omfattet af bestemmelsen. Efter omstændighederne vil også gentagen eller grov psykisk voldsudøvelse være omfattet.

Det er en forudsætning for at anvende udlændingelovens § 19, stk. 7, at udlændingen godtgør, at der har været tale om voldsudøvelse, og at denne voldsudøvelse har været den reelle årsag til, at udlændingen ikke længere samlever på fælles bopæl med sin ægtefælle.

Udlændingemyndighederne foretager i hver enkelt sag en samlet individuel og konkret vurdering af parternes oplysninger om voldsudøvelsen og den eventuelt fremlagte dokumentation herfor. Alle oplysninger

i sagen, der kan belyse, om voldsudøvelsen har fundet sted, indgår i vurderingen, og alle former for dokumentation kan fremlægges. Hvis ægtefællen er dømt for at have udøvet vold mod udlændingen, vil udlændingemyndighederne altid anse voldsudøvelsen for godtgjort, men det er ikke et krav, at der foreligger en domfældelse, eller at der er indgivet politianmeldelse. Volden kan også anses for dokumenteret ved f.eks. skadestuerapporter eller lægeerklæringer, erklæringer fra krisecentre og samtaler med socialrådgivere mv.

I vurderingen af, om inddragelse af en opholdstilladelse som følge af samlivsophør skal undlades i de situationer, hvor samlivsophøret skyldes vold, skal det indgå, om inddragelse af opholdstilladelsen må antages at virke særligt belastende for udlændingen, navnlig på grund af udlændingens tilknytning til det danske samfund, alder, helbred, tilknytning til herboende personer og udlændingens manglende eller ringe tilknytning til sit hjemland mv., jf. udlændingelovens § 19, stk. 6, 1. pkt., jf. § 26, stk. 1.

I denne vurdering indgår blandt andet hensyn til eventuelle børn, situationen i udlændingens hjemland, herunder risikoen for udstødelse i hjemlandet som følge af samlivsophøret, om ægteskabet har bestået i hjemlandet og omfanget og karakteren af eventuelt samvær med mindreårige børn bosiddende i Danmark. Også varigheden af udlændingens ophold i Danmark og karakteren af den tilknytning til Danmark i øvrigt, som den pågældende har opnået, indgår som hensyn i vurderingen.

Den afvejning, der skal foretages efter § 19, stk. 7, og § 26, stk. 1, jf. § 19, stk. 6, indebærer blandt andet, at jo længere tid en voldsramt ægtefælle har opholdt sig i Danmark, des mere belastende kan det være for den pågældende at vende tilbage til hjemlandet.

I praksis har der i sager af den omhandlede karakter udviklet sig en positiv formodningsregel, hvorefter det antages, at en udlænding, der har haft mere end to års lovligt ophold med opholdstilladelse, har opnået en sådan tilknytning her til landet, at det – forudsat at den pågældende har gjort en indsats for at blive integreret i det danske samfund – vil virke særligt belastende for den pågældende, hvis den pågældendes opholdstilladelse inddrages.

For så vidt angår en udlænding, der har opholdt sig i Danmark i under to år, er det ikke ganske udelukket, at opholdstilladelsen forlænges eller undlades inddraget ud fra en konkret og individuel vurdering af, at nægtelse af forlængelse eller inddragelse af den pågældendes opholdstilladelse vil virke særligt belastende. Efter praksis stilles der imidlertid krav om, at der foreligger særlige omstændigheder, før en opholdstilladelse kan forlænges eller undlades inddraget.

4.2. Norsk ret

I Norge er der indført en særlig bestemmelse om opholdstilladelse til familiesammenførte udlændinge, der er blevet mishandlet af deres ægtefælle eller samlever.

Det følger således af § 53 i den norske udlændingelov, at en familiesammenført udlænding kan få en ny opholdstilladelse på selvstændigt grundlag, hvis samlivet er ophørt, og der er grund til at antage, at udlændingen eller eventuelle børn er blevet mishandlet i samlivsforholdet. Bestemmelsen anvendes kun, hvis ægtefællen eller samleveren har en opholdstilladelse, som har givet ansøgeren udsigt til varigt ophold i Norge.

Formålet med den norske bestemmelse er at sikre, at udenlandske ægtefællesammenførte ikke skal føle sig tvunget til at blive i et ægteskab eller samlivsforhold, hvor den pågældende eller eventuelle børn bliver mishandlet af frygt for at miste opholdstilladelsen i Norge. Der stilles ikke krav om årsagssammenhæng mellem mishandlingen og samlivsbruddet, ligesom det er uden betydning, hvem af parterne der har taget initiativ til samlivsbruddet.

Såvel fysisk som psykisk vold er omfattet af den norske bestemmelse. Det er en betingelse, at volden mv. har ført til, at ansøgerens livskvalitet er blevet forringet.

4.3. Lovforslagets udformning

De nugældende regler indebærer efter regeringens opfattelse en risiko for, at en udlænding fastholdes i et voldeligt ægteskab eller samlivsforhold, fordi udlændingen frygter at miste sit opholdsgrundlag, hvis den pågældende ophæver samlivet, før vedkommende har opholdt sig i Danmark i en vis periode. Der er endvidere risiko for, at en udlænding, der ikke selv er offer for vold, men hvis barn udsættes for vold eller andre overgreb fra ægtefællens eller samleverens side, sættes i en situation, hvor den pågældende føler sig nødsaget til at vælge mellem at udrejse eller at blive i forholdet.

Med henblik på at sikre, at en udlænding ikke fastholdes i et ægteskab eller fast samlivsforhold, hvor udlændingens barn udsættes for vold mv., foreslås det, at der fremover i forbindelse med vurderingen af, om udlændingens opholdstilladelse skal inddrages som følge af samlivsophør, skal tages særligt hensyn til, om udlændingens barn har været udsat for vold mv. på samme måde, som der efter gældende ret skal tages særligt hensyn til vold mod udlændingen selv. Omfattet af bestemmelsen er – udover udlændingens biologiske barn og adoptivbarn – også et barn fra udlændingens nærmeste familie, der bor hos udlændingen, og som har fået opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 3. Det samme gælder en mindreårig udlænding, som har fået opholdstilladelse efter samme bestemmelse med henblik på adoption eller som led i et plejeforhold.

En udlænding, der kun har opholdt sig her i landet i kortere tid, vil typisk endnu ikke have opnået samme tilknytning til Danmark som en udlænding, der i mere end to år har opholdt sig her i landet med opholdstilladelse. En samlet afvejning efter udlændingelovens § 19, stk. 7, og § 26, stk. 1, jf. § 19, stk. 6, vil efter gældende praksis i de fleste tilfælde derfor føre til, at opholdstilladelsen for disse udlændinge inddrages.

Efter Justitsministeriets opfattelse bør det fremover ikke tillægges betydning, at udlændingen kun har opholdt sig her i landet i kortere tid. Derimod bør udlændingens vilje og evne til at integrere sig i det danske samfund indgå med betydelig vægt ved vurderingen af, om udlændingen kan anses for at have den fornødne tilknytning til det danske samfund. En sådan tilknytning vil f.eks. kunne bestå i, at den pågældende har fået arbejde eller er under uddannelse her i landet.

Herudover forudsættes som hidtil blandt andet hensynet til eventuelle børn, situationen i hjemlandet, herunder risikoen for udstødelse i hjemlandet som følge af samlivsophøret, omfanget og karakteren af eventuelt samvær med mindreårige børn bosiddende i Danmark samt karakteren af udlændingens tilknytning til Danmark i øvrigt at skulle indgå i vurderingen.

Der lægges med lovforslaget ikke op til en ændring af den i praksis udviklede positive formodningsregel, hvorefter det anses for særligt belastende for udlændingen at skulle forlade landet i de i § 19, stk. 7, beskrevne situationer, når udlændingen har opholdt sig her i landet i mere end to år med opholdstilladelse.

Udlændingens tilknytning til henholdsvis Danmark og hjemlandet skal fortsat vurderes konkret, jf. § 19, stk. 6, jf. § 26, stk. 1. En udlænding med ringe tilknytning til Danmark vil således også fremover kunne få afslag på fortsat ophold, uanset at udlændingen har opholdt sig i Danmark i længere tid, mens en udlænding, der allerede efter kort tids ophold har udvist vilje og evne til at lade sig integrere i det danske samfund, vil kunne få ret til fortsat ophold. Det skal – ligesom i dag – indgå i vurderingen, hvis udlændingens integration har været vanskeliggjort af ægtefællens eller samleverens forbud herimod, indespærring i hjemmet eller lign.

Det skal fra udlændingens side som hidtil godtgøres, at der har været tale om voldsudøvelse. Alle oplysninger i sagen, der kan belyse, om voldsudøvelsen har fundet sted, skal indgå i vurderingen. Hvis der er en dom for, at ægtefællen har udøvet vold mod udlændingen eller eventuelle børn, skal voldsudøvelsen anses for godtgjort, men det er ikke et krav, at der foreligger en domfældelse, eller at overgrebet er meldt til politiet. Endvidere vil f.eks. skadestuerapporter, lægeerklæringer, erklæringer fra krisecentre og samtaler med socialrådgivere mv. kunne indgå i vurderingen af, om der har fundet overgreb eller lignende sted.

Udlændingen vil endvidere fortsat skulle godtgøre, at voldsudøvelsen har været den reelle årsag til, at udlændingen ikke længere samlever på fælles bopæl med ægtefællen eller samleveren.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 2.

5. Ligestillingsvurdering af lovforslaget

De foreslåede ændringer af udlændingeloven er kønsneutrale.

Lovforslaget kan dog få ligestillingsmæssige konsekvenser for så vidt angår de foreslåede ændringer i udlændingelovens § 9 c, stk. 5, jf. forslagets § 1, nr. 1, om midlertidig opholdstilladelse som led i samarbejde med myndighederne i efterforsknings- og/eller retsforfølgningsmæssig henseende, samt § 33, stk. 14, jf. forslagets § 1, nr. 4, om forlængelse af udrejsefristen i op til 120 dage for udlændinge, der har været udsat for menneskehandel, og som samarbejder om en forberedt hjemsendelse. Det skyldes, at størstedelen af de ofre for menneskehandel, som identificeres i Danmark, er kvinder.

De foreslåede ændringer vurderes samlet set at medvirke til en styrkelse af det enkelte offer – typisk kvinder – og dermed vurderes forslaget at have positive ligestillingsmæssige konsekvenser.

For så vidt angår den foreslåede ændring af udlændingelovens § 19, stk. 7, jf. forslagets § 1, nr. 2, er såvel udenlandske mænd som kvinder omfattet af den foreslåede bestemmelse. Erfaringsmæssigt udsættes kvinder imidlertid i højere grad end mænd for vold i parforholdet, hvorfor også denne del af forslaget skønnes at have positive ligestillingsmæssige konsekvenser.

6. Forholdet til internationale konventioner

Efter artikel 13 i Europarådets konvention om indsatsen mod menneskehandel skal ofre for menneskehandel indrømmes en refleksionsperiode på 30 dage.

Udlændingelovens særlige bestemmelser rettet mod ofre for menneskehandel bygger på Europarådets konvention om indsatsen mod menneskehandel, der er inkorporeret i loven. Således følger det af udlændingelovens § 33, stk. 14, 1. pkt., at udrejsefristen for et offer for menneskehandel normalt fastsættes til 30 dage (refleksionsperiode). De gældende regler i udlændingelovens § 33, stk. 14, 2. og 3. pkt., hvorefter refleksionsperioden kan forlænges i op til 100 dage, og som foreslås ændret til 120 dage, er en national forbedring af retstilstanden.

Efter konventionens artikel 14, stk. 1, skal der gives opholdstilladelse til et offer for menneskehandel, hvis myndighederne finder det nødvendigt, at den pågældende bliver i landet på grund af vedkommendes personlige forhold, eller hvis den pågældendes ophold i landet er nødvendigt af efterforsknings- eller retsforfølgningsmæssige hensyn.

Den allerede gældende praksis for meddelelse af midlertidig opholdstilladelse til ofre for menneskehandel af efterforsknings- eller strafforfølgningsmæssige hensyn vurderes at være i overensstemmelse med konventionen. De foreslåede ændringer af udlændingelovens § 9 c, stk. 5, har til formål at lovfæste praksis.

7. De økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Lovforslaget har ikke økonomiske eller administrative konsekvenser for det offentlige af betydning.

8. De økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

Lovforslaget har ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

9. De administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

10. De miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

11. Forholdet til EU-retten

Direktiv 2004/81/EF om udstedelse af opholdstilladelser til tredjelandsstatsborgere, der har været ofre for menneskehandel, eller som er indrejst som led i ulovlig indvandring, og som samarbejder med de kompetente myndigheder, er omfattet af Danmarks forbehold vedrørende samarbejdet om retlige og indre anliggender (retsforbeholdet). Derfor er direktivet ikke bindende for og finder ikke anvendelse i Danmark.

Det bemærkes dog, at gældende lovgivning og de foreslåede ændringer vurderes at være i overensstemmelse med direktivets artikel 6, hvorefter medlemsstaterne skal sikre, at ofre for menneskehandel indrømmes en betænkningstid, således at de får mulighed for at restituere sig og undslippe indflydelse fra bagmændene, og direktivets artikel 8, hvorefter der kan gives midlertidig opholdstilladelse til ofre for menneskehandel, der samarbejder med politiet i en sag mod bagmændene, og hvis ophold i landet er nødvendigt af hensyn til efterforskningsarbejde eller retsforfølgning.

12. Hørte myndigheder mv.

Et udkast til lovforslaget har været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

Østre Landsret, Vestre Landsret, samtlige byretter, Domstolsstyrelsen, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, HK-Landsklubben Danmarks Domstole, Rigspolitiet, Rigsadvokaten, Foreningen af Offentlige Anklagere, Politiforbundet i Danmark, Advokatrådet, Danske Advokater, Amnesty International, Børnerådet, Børns Vilkår, CFU – Centralorganisationernes Fællesudvalg, Danmarks Biblioteksforening, Danmarks Rederiforening, Danmarks Rejsebureau Forening, Danner, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Flygtningehjælp, Dansk Socialrådgiverforening, Dansk Tyrkisk Islamisk Stiftelse, Den Danske Helsinki-Komité for Menneskerettigheder, Den Katolske Kirke i Danmark, Dokumentations- og Rådgivningscentret om Racediskrimination, Finansrådet, Flygtninge Under Jorden, Folkehøjskolernes Forening i Danmark, Foreningen af Udlændingeretsadvokater, Fredsfonden, Færøernes Landsstyre, Grønlands Selvstyre, HK/Danmark, HopeNow, Indvandrermedicinsk klinik – Odense Universitetshospital, Indvandrerrådgivningen, Institut for Menneskerettigheder, Kirkernes Integrationstjeneste, Kommunernes Landsforening, Kvinderådet, Landsforeningen Adoption & Samfund, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Landsorganisation af kvindekrisecentre (LOKK), Migrantkvinder, Red Barnet, RCT – Rehabiliterings- og Forskningscentret for Torturofre, Reden Stop Kvindehandel, Rehabiliteringscentret for Etniske kvinder i Danmark (R. E. D), Retspolitisk Forening, Retssikkerhedsfonden, Røde Kors Asylkontoret, Røde Kors Landskontoret, Rådet for Etniske Minoriteter, SOS mod Racisme, Ægteskab uden Grænser og 3F.

13. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/merudgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen af betydning	Ingen af betydning
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen af betydning	Ingen af betydning
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet mv.	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Direktiv 2004/81/EF om udstedelse af opholdstilladelser til tredjelandsstatsborgere, der har været ofre for menneskehandel, eller som er indrejst som led i ulovlig indvandring, og som samarbejder med de kompetente myndigheder, er omfattet af Danmarks forbehold vedrørende samarbejdet om retlige og indre anliggender (retsforbeholdet). Derfor er direktivet ikke bindende for og finder ikke anvendelse i Danmark. Det bemærkes dog, at gældende lovgivning og de foreslåede ændringer vurderes at være i overensstemmelse med direktivets artikel 6, hvorefter medlemsstaterne skal sikre, at ofre for menneskehandel indrømmes en betænkningstid, således at de får mulighed for at restituere sig og undslippe indflydelse fra bagmændene, og direktivets artikel 8, hvorefter der kan gives midlertidig opholdstilladelse til ofre for menneskehandel, der samarbejder med politiet i en sag mod bagmændene, og hvis ophold i landet er nødvendigt at af hensyn til efterforskningsarbejde eller retsforfølgning.	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Efter den foreslåede *§ 9 c*, *stk. 5, 1. pkt.,* kan der gives midlertidig opholdstilladelse til en udlænding, hvis tilstedeværelse her i landet er påkrævet af efterforsknings- eller retsforfølgningsmæssige hensyn.

Efter bestemmelsen kan en udlænding meddeles midlertidig opholdstilladelse, hvis myndighederne finder, at udlændingens tilstedeværelse her i landet er påkrævet af efterforsknings- eller retsforfølgningsmæssige hensyn, f.eks. i forbindelse med en sag mod bagmænd, og hvis udlændingen ikke på andet grundlag har tilladelse til at opholde sig i Danmark. Andet grundlag for lovligt ophold kan være et visum eller en opholdstilladelse.

Det vil være en betingelse for at meddele opholdstilladelse efter bestemmelsen, at politi, anklagemyndighed, domstole eller andre relevante myndigheder finder, at udlændingens tilstedeværelse i Danmark er påkrævet under efterforskningen eller retssagen. Opholdstilladelse er således betinget af konkret efterforskningsarbejde eller en konkret retssag, og opholdstilladelse vil kun kunne gives med henblik på konkret deltagelse heri.

Det betyder, at opholdstilladelsen alene vil kunne gives for den periode, hvor efterforskningen eller retssagen pågår, jf. afsnit 3.1 og 3.3 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Efter den foreslåede *§ 9 c, stk. 5, 2. pkt.*, kan opholdstilladelsen ikke forlænges ud over den periode, hvori efterforskningen eller retsforfølgningen pågår.

Det betyder, at den midlertidige opholdstilladelse efter den foreslåede bestemmelse alene kan forlænges, når efterforskningen eller retssagen endnu ikke er afsluttet, og udlændingens tilstedeværelse her i landet fortsat er påkrævet. Opholdstilladelsen vil kun kunne forlænges for den periode, hvori efterforskningen eller retsforfølgningen forventes at løbe, og hvori udlændingens fortsatte medvirken vil være påkrævet. Har udlændingen således f.eks. gennem afgivelse af vidneforklaring bidraget i et fyldestgørende omfang, og finder myndighederne ikke længere, at udlændingens tilstedeværelse i Danmark er påkrævet, vil grundlaget for udlændingens opholdstilladelse ikke længere være til stede. Selv om straffesagen fortsat verserer, vil der ikke være grundlag for at forlænge opholdstilladelsen.

Udlændingebekendtgørelsen vil blive ændret, således at det vil fremgå, at opholdstilladelse efter den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 9 c, stk. 5, alene kan gives med henblik på midlertidigt ophold.

Af udlændingelovens § 19 fremgår det bl.a., at en tidsbegrænset opholdstilladelse kan inddrages, når grundlaget for tilladelsen ikke længere er til stede. Når en udlændings tilstedeværelse i Danmark ikke længere er påkrævet af efterforsknings- eller retsforfølgningshensyn, skal der således tages stilling til spørgsmålet om inddragelse.

Den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 9 c, stk. 5, forudsættes administreret i overensstemmelse med den hidtidige praksis på området. Det indebærer bl.a., at udlændinge, der meddeles midlertidig opholdstilladelse efter den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 9 c, stk. 5, efter ansøgning kan få arbejdstilladelse i Danmark, så længe opholdstilladelsen er gyldig. Udlændingebekendtgørelsens § 34, stk. 3, vil derfor blive ændret i konsekvens af den foreslåede ændring.

Som videreførelse af hidtidig praksis vil et mindreårigt barn eller en ægtefælle til en udlænding med opholdstilladelse efter den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 9 c, stk. 5, efter en konkret vurdering af bl.a. den forventede varighed af udlændingens ophold fortsat kunne få opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, som følge af de pågældendes familiemæssige tilknytning.

Der henvises til afsnit 3.3 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Til nr. 2

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at der i forbindelse med en afgørelse om inddragelse efter §

19, stk. 1, uanset varigheden af udlændingens ophold her i landet skal tages særligt hensyn til, om opholdsgrundlaget ikke længere er til stede som følge af samlivsophør, der skyldes, at udlændingen eller udlændingens barn har været udsat for overgreb, misbrug eller anden overlast mv. her i landet.

Efter den foreslåede bestemmelse vil en udlænding, der har opholdstilladelse efter § 9, stk. 1, nr. 1 (ægteskab eller fast samlivsforhold), eller § 9 c, stk. 1 (ganske særlige grunde), således uanset varigheden af udlændingens ophold her i landet kunne bevare sin opholdstilladelse, selv om opholdsgrundlaget er ophørt på grund af samlivsophør, når samlivsophøret skyldes, at udlændingen eller udlændingens barn har været udsat for vold mv.

Bestemmelsen svarer indholdsmæssigt i vid udstrækning til den gældende § 19, stk. 7, og skal i forhold til overgrebenes karakter, dokumentation for overgrebene og årsagssammenhæng mellem de begåede overgreb og samlivsophøret fortolkes i overensstemmelse hermed.

Som noget nyt omfattes vold mv. mod udlændingens barn imidlertid også af bestemmelsen.

Endvidere indebærer forslaget, at der ved den afvejning, der skal foretages efter § 19, stk. 7, og § 26, stk. 1, jf. § 19, stk. 6, skal lægges særlig vægt på, om udlændingen har udvist vilje og evne til at lade sig integrere i det danske samfund.

Det gælder, uanset hvor længe den pågældende har opholdt sig her i landet. En udlænding, der har opholdt sig i Danmark i en kortere periode – og derfor typisk ikke vil have opnået samme tilknytning til det danske samfund som en udlænding, der har opholdt sig her i adskillige år – forudsættes således at kunne bevare sin opholdstilladelse, hvis den pågældende f.eks. har fået et arbejde i Danmark eller er under uddannelse her i landet. At udlændingen har opholdt sig i Danmark i under to år, forudsættes således ikke længere tillagt nogen betydning ved vurderingen af, om den pågældende kan siges at have opnået en sådan tilknytning til det danske samfund, at en inddragelse af opholdstilladelsen må antages at virke særligt belastende.

Det skal indgå i vurderingen, hvis udlændingens integration har været vanskeliggjort af ægtefællens eller samleverens forbud herimod, indespærring i hjemmet eller lign.

Herudover forudsættes blandt andet hensynet til eventuelle børn, situationen i hjemlandet, herunder risikoen for udstødelse i hjemlandet som følge af samlivsophøret, omfanget og karakteren af eventuelt samvær med mindreårige børn bosiddende i Danmark samt karakteren af udlændingens tilknytning til Danmark i øvrigt fortsat at skulle indgå i vurderingen.

For udlændinge, der har opholdt sig i Danmark i mere end to år med opholdstilladelse, vil opholdstilladelsen i overensstemmelse med gældende praksis efter § 19, stk. 7, som det klare udgangspunkt blive bevaret, såfremt den pågældende har gjort en indsats for at blive integreret i det danske samfund.

Overgreb, misbrug og anden overlast skal som nævnt forstås i overensstemmelse med praksis efter den gældende § 19, stk. 7, således at f.eks. fysiske overgreb i form af vold eller voldtægt og trusler om vold samt fremkaldelse af fare for fysiske overgreb omfattet af straffelovens bestemmelser herom er omfattet af bestemmelsen. Gentagen og grov psykisk vold vil endvidere efter omstændighederne kunne være omfattet.

Det skal endvidere som hidtil fra udlændingens side godtgøres, at der har været tale om voldsudøvelse mv., jf. udlændingelovens § 40, stk. 1.

Hvis ægtefællen er dømt for vold eller andre overgreb mod udlændingen eller udlændingens barn, kan det umiddelbart lægges til grund, at betingelsen om overgreb er opfyldt. Det er imidlertid ikke et krav,

at der foreligger en domfældelse, eller at overgrebet er meldt til politiet. Volden vil eksempelvis også kunne godtgøres ved skadestuerapporter eller lægeerklæringer, erklæringer fra krisecentre og samtaler med socialrådgivere mv.

Udlændingen skal endvidere godtgøre, at den udøvede vold mv. har været den reelle årsag til samlivsophævelsen. Inddragelse af opholdstilladelse vil således ikke kunne undlades efter den foreslåede § 19, stk. 7, hvis samlivsophøret skyldes generel utilfredshed eller lignende i forholdet.

Der henvises til afsnit 4.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 3

Der er tale om ændringer i konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 1.

Til nr. 4

Det følger af den gældende bestemmelse i udlændingelovens § 33, stk. 14, at har en udlænding været udsat for menneskehandel, fastsætter Udlændingestyrelsen efter anmodning udrejsefristen til 30 dage, medmindre særlige grunde taler derimod. Udrejsefristen kan efter anmodning fastsættes til et senere tidspunkt eller forlænges, hvis særlige grunde taler derfor, eller hvis udlændingen samarbejder om en forberedt hjemsendelse. Udrejsefristen kan i dag højst udgøre 100 dage.

Den foreslåede ændring af udlændingelovens § 33, s*tk. 14, 3. pkt.*, indebærer, at refleksionsperioden til udlændinge, der har været udsat for menneskehandel, kan forlænges i op til i alt 120 dage.

Betingelserne for at forlænge refleksionsperioden ud over de første 30 dage ændres ikke, og bestemmelsen forudsættes i øvrigt administreret som hidtil.

Det betyder, at udrejsefristen på 30 dage, jf. udlændingelovens § 33, stk. 14, 1. pkt., som hidtil efter anmodning kan forlænges, hvis særlige grunde taler for det, eller hvis udlændingen samarbejder om en forberedt hjemsendelse.

Særlige grunde kan som i dag f.eks. være lægelige hensyn eller hensynet til, at den pågældende udlænding kan vidne mod eventuelle bagmænd i forbindelse med efterforskning eller behandling af en straffesag om menneskehandel her i landet.

Forlængelse af udrejsefristen under henvisning til, at udlændingen samarbejder om en forberedt hjemsendelse, vil som hidtil forudsætte udlændingens reelle og aktive deltagelse i hjemrejseforberedelserne, herunder vilje til at tage imod relevante tilbud om støtte mv., om muligt medvirke til at give oplysninger, der kan etablere de nødvendige kontakter i hjemlandet, samt i forhold til at tilvejebringe rejsedokumenter ved at underskrive nødvendige ansøgninger herom.

Udrejsefristen kan ikke overstige i alt 120 dage. Ved udløbet af den 30-dages refleksionsperiode, kan udrejsefristen derfor højst forlænges med i alt 90 dage, således at den samlede udrejsefrist udgør i alt 120 dage.

Har en udlænding taget imod tilbuddet om forberedt hjemsendelse og fået fastsat en 120-dages refleksionsperiode, men afslår den pågældende efterfølgende tilbuddet, eller ophører udlændingen reelt med at samarbejde om forløbet i løbet af refleksionsperioden, skal der således fastsættes en ny udrejsefrist for vedkommende. Er den 30-dages refleksionsperiode udløbet, skal udrejsefristen normalt fastsættes til syv dage. Ophører samarbejdet under den 30-dages refleksionsperiode, skal udrejsefristen fastsættes ved udløbet heraf.

Der henvises til afsnit 2.2 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Til § 2

Bestemmelsen vedrører lovens ikrafttræden. Den foreslåede ændring af udlændingelovens § 19, stk. 7, jf. lovforslagets § 1, nr. 2, vil finde anvendelse for alle inddragelsessager, der verserer i Udlændingestyrelsen eller Udlændingenævnet på ikrafttrædelsestidspunktet, og hvori der er eller vil blive foretaget en vurdering efter § 19, stk. 7. Sager, der på ikrafttrædelsestidspunktet er påklaget til eller er under behandling i Udlændingenævnet, og hvor udlændingelovens § 19, stk. 7, er relevant, vil efter lovens ikrafttræden blive hjemvist til Udlændingestyrelsen til fornyet behandling i 1. instans.

Den foreslåede ændring af udlændingelovens § 33, stk. 14, 3. pkt., jf. lovforslagets § 1, nr. 4, finder ligeledes anvendelse for alle sager om fastsættelse af en forlænget refleksionsperiode, der verserer i Udlændingestyrelsen på ikrafttrædelsestidspunktet. Har en udlænding før lovens ikrafttrædelsestidspunkt fået fastsat en udrejsefrist på 30 dage, jf. udlændingelovens § 33, stk. 14, 1. pkt., som følge af menneskehandel, kan udrejsefristen således forlænges op til i alt 120 dage efter lovens ikrafttræden. Udrejsefristen for udlændinge, der før lovens ikrafttræden har fået fastsat en udrejsefrist på i alt 100 dage, jf. udlændingelovens § 33, stk. 14, 3. pkt., kan efter omstændighederne forlænges i op til i alt 120 dage, hvis tilrettelæggelsen af en forberedt hjemsendelse eller særlige grunde gør det påkrævet.

Til § 3

Bestemmelsen vedrører lovens territoriale gyldighed og indebærer, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland, men ved kongelig anordning helt eller delvis kan sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de færøske eller grønlandske forhold tilsiger.

Bilag 1

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering	*Lovforslaget*
	§ 1
	I udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 984 af 2. oktober 2012, som ændret senest ved § 1 i lov nr. 571 af 18. juni 2012 og § 1 i lov nr. 572 af 18. juni 2012, foretages følgende ændringer:
§ 9 c. *Stk. 1-4 (...)*	**1.** I *§ 9 c* indsættes som nyt *stk. 5*: »*Stk. 5.* Der kan gives opholdstilladelse til en udlænding, hvis tilstedeværelse her i landet er påkrævet af efterforsknings- eller retsforfølgningsmæssige hensyn. Opholdstilladelsen kan ikke forlænges ud over den periode, hvori efterforskningen eller retsforfølgningen pågår. Stk. 5 og 6 bliver herefter stk. 6 og 7.«
§ 19. *Stk. 1-6 (...)* *Stk. 7.* Ved afgørelsen om inddragelse af en opholdstilladelse meddelt i medfør af § 9, stk. 1, nr. 1, eller § 9 c, stk. 1, skal der tages særligt hensyn til, om opholdsgrundlaget ikke længere er til stede som følge af samlivsophør, der skyldes, at udlændingen med opholdstilladelse efter § 9, stk. 1, nr. 1, eller § 9 c, stk. 1, har været udsat for overgreb, misbrug eller anden overlast mv. her i landet.	**2.** I *§ 19, stk. 7,* affattes således: »*Stk. 7.* Ved afgørelsen om inddragelse af en opholdstilladelse meddelt efter § 9, stk. 1, nr. 1, eller § 9 c, stk. 1, skal der tages særligt hensyn til, om opholdsgrundlaget ikke længere er til stede som følge af samlivsophør, der skyldes, at udlændingen eller udlændingens barn har været udsat for overgreb, misbrug eller anden overlast mv. her i landet. Det gælder, uanset varigheden af udlændingens ophold her i landet.«
§ 33. *Stk. 1-4 (...)* *Stk. 5.* Ansøgning om opholdstilladelse, som tillades indgivet her i landet, jf. § 9, stk. 21, § 9 a, stk. 4, § 9 c, stk. 5,§ 9 f, stk. 7, § 9 i, stk. 2, § 9 j, stk. 2, § 9 k, stk. 2, § 9 l, stk. 2, § 9 m, stk. 2, og § 9 n, stk. 2, og ansøgning om opholdstilladelse efter § 9 d tillægges opsættende virkning med hensyn til udrejsefristen.	**3.** I *§ 33, stk. 5*, ændres »§ 9 c, stk. 5« til: »§ 9 c, stk. 6«.
Stk. 6-13. (…) *Stk. 14.* Har en udlænding været udsat for menneskehandel, fastsætter Udlændingestyrelsen efter anmodning udrejsefristen til 30 dage, medmindre særlige grunde taler derimod. Udrejsefristen kan efter anmodning fastsættes til et senere tidspunkt eller forlænges, hvis særlige grunde taler derfor, eller hvis udlændingen samarbejder om en forberedt hjemsendelse. Udrejsefristen kan højst udgøre 100 dage.	**4.** I *§ 33, stk. 14, 3. pkt.*, ændres »100« til: »120«.
	§ 2
	Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.
	§ 3
	Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning helt eller delvist sættes i kraft for

Færøerne og Grønland med de ændringer, som de færøske eller grønlandske forhold tilsiger.